

Petäjävesi

RITONIEMENTIEN ASEMAKAAVAMUUTOS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

14.10.2025

(Vireilletulo 18.2.2021)

Sisällysluettelo

1	OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAN TARKOITUS	1
1.1	SUUNNITTELUALUE	1
2	SUUNNITTELUKÄYTTÖ JA TAVOITTEET	2
3	SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	2
3.1	Suunnittelualueen nykytila.....	2
3.2	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	2
3.3	Maakuntakaavoitus	3
3.4	Yleiskaava	4
3.5	Asemakaava.....	6
3.6	Arvokas kulttuuriympäristö	6
4	SELVITYKSET	7
5	ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET	7
6	OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS.....	7
6.1	Suunnitteluvaiheet ja alustava aikataulu	8
7	VIRANOMAISYHTEISTYÖ.....	9
8	PALAUTE OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA	9
9	YHTEYSTIEDOT.....	9

14.10.2025

RITONIEMENTIEN ALUEEN ASEMAKAAVAMUUTOS

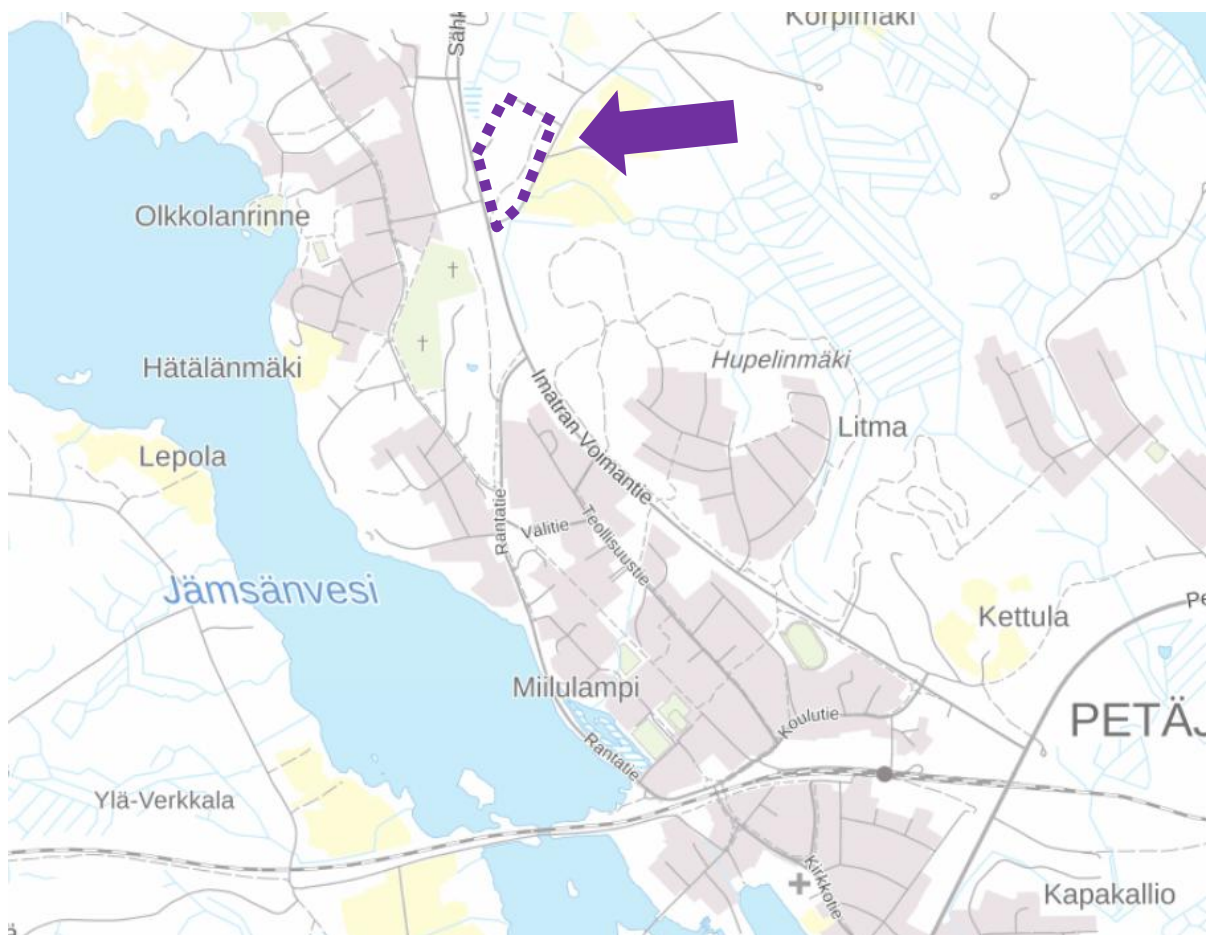
1 OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAN TARKOITUS

Alueidenkäyttölain (AKL) 63 §:n mukaan tulee kaavoitustyöhön sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville kaavatyön aloitusvaiheessa. Osalliset voivat lausua mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan mitä on suunnitteilla ja missä, ketkä ovat kaavatyön osalliset, milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa, arvioitu aikataulu, suunnittelutyön lähtökohdat, tavoitteet ja työn aikana tehtävät selvitykset sekä vaikutusten arvioinnit.

1.1 SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualue sijoittuu Petäjäveden keskustan pohjoispuolelle. Alue rajoittuu Imatran Voiman- ja Ritoniementien. Kaavamuutosalue on osoitettu alla olevaan kuvaan likimääräisesti sinisellä rajauksella.

Kuva 1 Suunnittelualueen likimääräinen sijainti, sininen katkoviiva. (Kartta ©Maanmittauslaitos)

14.10.2025

2 SUUNNITTELUUTEHTÄVÄ JA TAVOITTEET

Petäjäveden kunta omistaa maata Ritoniemen alueella. Alue on rakentamatonta metsätalousmaata ja soveltuu sekä sijaintinsa, että maanpinnan muotojen puolesta erittäin hyvin asuntorakentamiseen. Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan uusien omakotitalotonttien tarjonta keskustan tuntumassa.

Kaavoituksen yhteydessä tutkitaan valtatie (Imatran Voimantie) alueen tilantarvetta suunnittelualueen kohdalta sekä muita alueelle suuntautuvia liikennejärjestelyjä.

3 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

3.1 Suunnittelualueen nykytila

Kaavamuutosalue sijoittuu Petäjäveden taajaman rajamaastoon, keskustasta luoteeseen mentäessä. Alueen läheisyyteen sijoittuu omakotitaloja, peltoa ja itse alue on rakentamatonta sekametsää.

Kuva 2 Suunnittelualueen likimääräinen rajaus ilmakuvalla (kartta: ©Maanmittauslaitos)

Suunnittelualue sijoittuu osin Hätälänmäen vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialueelle.

3.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. MRL 24 §:n 2 momentin mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.

Valtioneuvoston hyväksymät tarkistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018. Uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat:

14.10.2025

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen.
- Tehokas liikennejärjestelmä.
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö.
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat.
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto.

3.3 Maakuntakaavoitus

Keski-Suomen maakuntakaava on saanut lainvoiman 28.1.2020. Tämän jälkeen maakuntakaavaa on päivitetty koskien tuulivoiman tuotantoa ja liikennettä. Lisäksi päivitystyössä on tarkasteltu hyvinvoinnin aluerakennetta. Maakuntakaavan päivitys eli Maakuntakaava 2040 on tullut lainvoimaiseksi 1.10.2025.

Maakuntakaavassa suunnittelualueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvat seuraavat aluevaraukset tai merkinnät:

Kulttuuriympäristön vetovoima-alue: Merkinnällä osoitetaan maakunnan kulttuuriympäristön monimuotoiset aluekeskittymät. Suunnittelumääräys: *Alueen kehittämisessä tulee hyödyntää kulttuuriympäristön monimuotoisuutta. Alueidenkäytön suunnittelulla edistetään kulttuuriympäristöjen kestävää käyttöä ja hoitoa. Alueilla metsien hoito ja käyttö perustuu voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.*

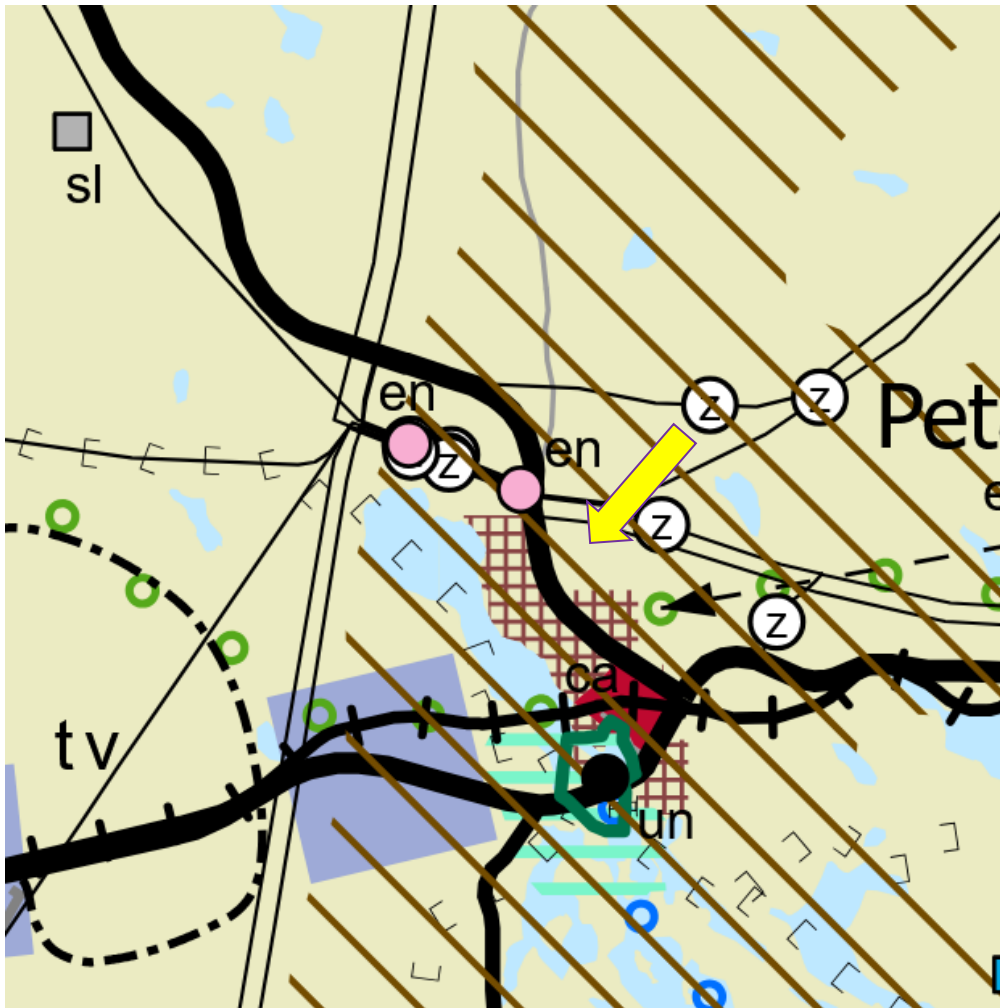
Valtatie/kantatie (vt/kt): Valtateinä osoitetaan valtakunnallista ja maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä välittäviä maanteitä. Kantateinä osoitetaan valtateitä täydentäviä, maakuntia palvelevia maanteitä, jotka yhdistävät kaupunkitasoisia keskuksia tärkeimpiin liikennesuuntiin. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Suunnittelumääräys: *Valta- ja kantateitä tulee kehittää käyttäjälähtöiseen palvelusajatteluun perustuen siten, että varmistetaan etenkin pitkämatkaisen liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Valtatietä 4 kehitettäessä tulee ottaa huomioon EU:n TEN-T-ydinliikenneverkolle asetut vaatimukset. Teillä tulee varautua kevytväyläjärjestelyihin taajamien ja kylämäisen asutuksen kohdalla sekä linjausmuutoksiin, eritasoliittymiin, rinnakaistie- ja liittymäjärjestelyihin sekä lisäkaistoihin/ohituskaistoihin, jotka täsmentyvät tarkemman suunnittelun yhteydessä.*

Voimalinja (z): Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat sekä suunnitelmiltaan riittävän valmiit (voimajohtohankkeelle tehty YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely tai sähkömarkkinalain mukainen ympäristöselvitys) 110 kV, 220 kV ja 400 kV voimalinjat. Linjalla on voimassa MRL 33§:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Biotalouteen tukeutuva alue: Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita. Suunnittelumääräys: *Alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä - ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.*

Energiahuollon alue(en): Merkinnällä osoitetaan maakunnallinen energiahuoltoalue, suurmuuntamo ja vesivoimalaitos. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

14.10.2025

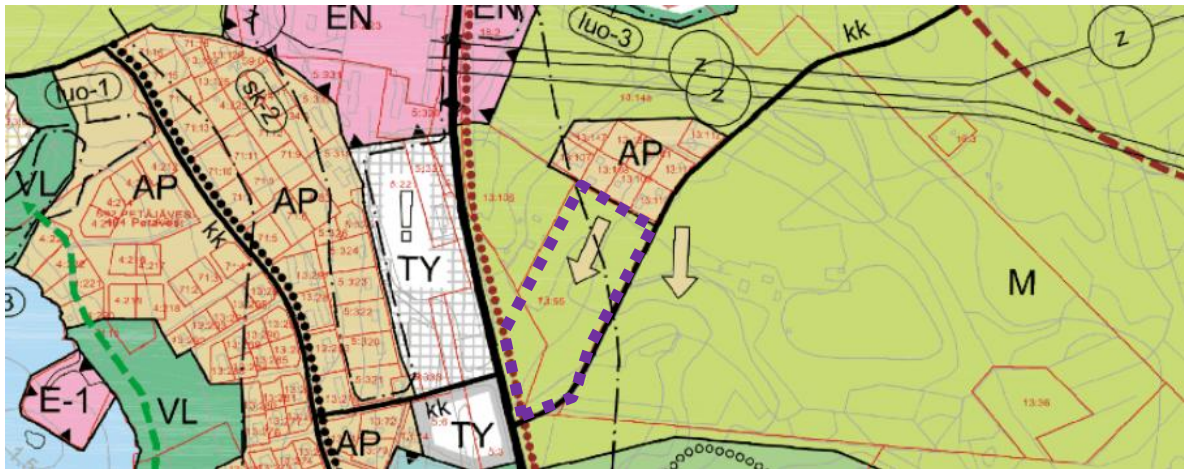

Kuva 3 Suunnittelualue on osoitettu maakuntakaavassa likimääräisesti keltaisella nuolella.

3.4 Yleiskaava

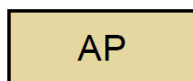
Petäjäveden Keskustan yleiskaava on valmistunut v. 2011. Osayleiskaavassa on osoitettu keskustan kehittämisen painopistealueet ja pyritty myös tuomaan Keski-Suomen maakuntakaavan tavoitteita tarkempaan suunnitteluun, ja näin huomioitu Petäjäveden asema laajemmassa aluerakenteessa. Teollisuus- ja työpaikka-alueiden osalta tavoitteena on ollut riittävien aluevarausten osoittaminen, jotta Petäjäveden työpaikkaomavaraisuutta voidaan parantaa.

14.10.2025

Kuva 4 Suunnittelualueen likimääräinen rajausta yleiskaavakartalla violetilla aluerajauksella.

Suunnittelualueetta koskevat yleiskaavassa seuraavat merkinnät:

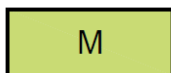

PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE.

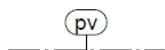

YHDYSKUNTARAKENTEEN LAAJENEMISSUUNTA.
NUOLEN VÄRI MÄÄRÄÄ KÄYTTÖTARKOITUKSEN.

Alueet on tarkoitettu kunnan pidemmän aikavälin laajenemissuunniksi. Mikäli alueita otetaan käyttöön, tulee tarkastella niiden laajuus, mitoitus sekä kytkeytyminen muuhun yhdyskuntarakenteeseen.

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE.

TÄRKEÄ TAI VEDEN HANKINTAAN SOVELTUVA POHJAVESIALUE.

Yleismääräykset:

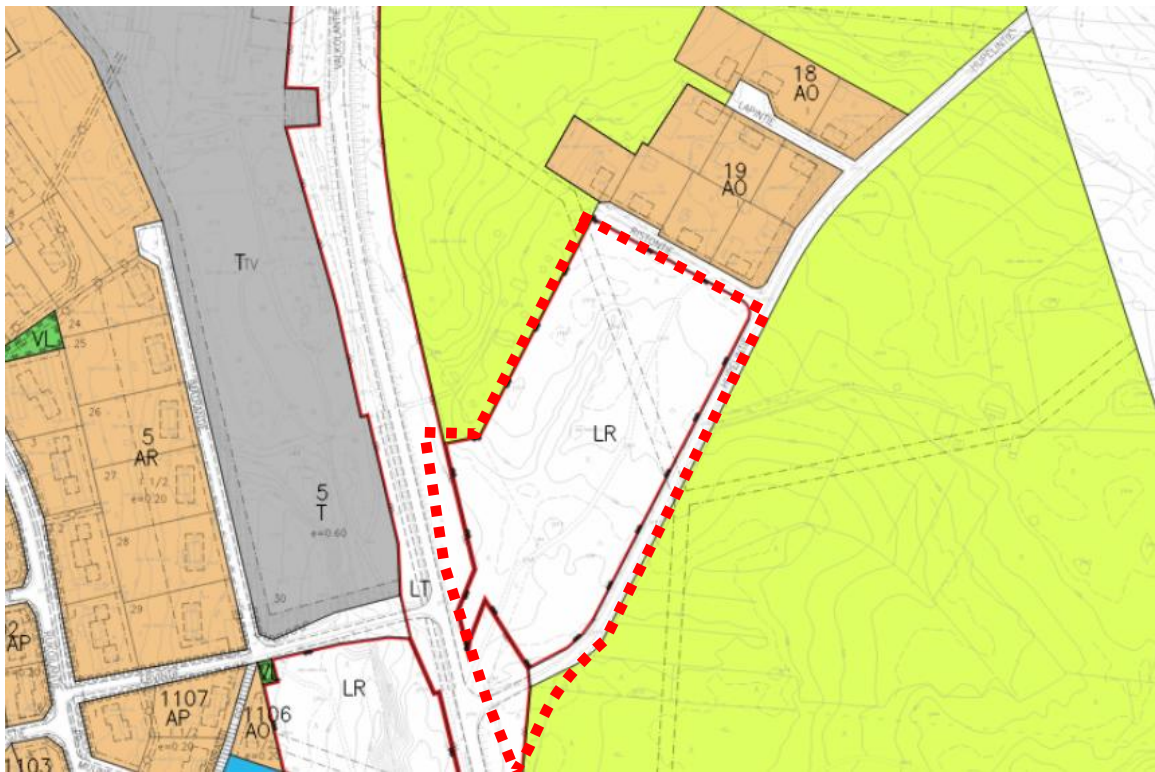
- Osayleiskaava on laadittu oikeusvaikutteisena (MRL 42§)
- Ranta-alueiden asemakaavoituksessa on huolehdittava, että rantaan asti ulottuvia viheralueita osoitetaan riittävästi, jotta turvataan rantaan pääsy.
- Rautatien eteläpuoleisilla ranta-alueilla tulee maisemallisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen turvaamiseksi säilyttää riittävät rakentamattomat suojavyöhykkeet. Ranta-alueilla on säilytettävä luonnollisen kaltainen puusto.
- Uusia alueita kaavoitettaessa ja toteutettaessa on huolehdittava, että niistä toteutetaan riittävät ja turvalliset kevyenliikenteen yhteydet keskustaan.

14.10.2025

- *Valtateiden ja kevyenliikenteen reittien risteämiset on toteutettava eritasoratkaisuin.*
- *Museoviranomaiselle on varattava mahdollisuus antaa lausunto kaava-alueella olevia suojelukohteita koskevista suunnitelmista.*
- *Alin sallittu rakentamiskorkeus Petäjaveden ja sen sivujärvien (mm. Kirrinjärvi, Jämsänvesi) rannoilla on +113,5m (N60-korkeusjärjestelmässä).*
- *Keski-Suomen maakuntakaavassa osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti on linjattava kaavan alueella pääasiassa käyttäen hyväksi olemassa olevia ja kaavassa osoitettuja reitistöjä.*

3.5 Asemakaava

Alueella on voimassa ensimmäinen asemakaava, Petäjaveden kirkonseudun rakennuskaava, vuodelta 1959. Suunnittelualue on osoitettu asemakaavassa LR-alueena eli rautatiealueena. Suunnittelualueen välittömään läheisyyteen on osoitettu omakotitalorakennusten ja muiden enintään kahden perheen talojen aluetta (AO) ja maatalousaluetta, M.

Kuva 5 Suunnittelualueen sijainti voimassa olevalla asemakaavalla

3.6 Arvokas kulttuuriympäristö

Petäjaveden vanha ja uusi kirkko ympäristöineen (RKY) sijoittuu noin kahden kilometrin etäisyydelle suunnittelualueesta. Petäjaveden vanha kirkko on Unesco-kohde.

14.10.2025

4 SELVITYKSET

Kaavan lähtötietoina käytetään keskustan osayleiskaavan (KV 2011) aineistoja. Täydentäviä muita selvityksiä laaditaan tarpeen vaatiessa. Lisäselvitysten tarve ratkaistaan kaavaprosessin aikana.

5 ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET

Asemakaavan laadinnan yhteydessä arvioidaan kaavan keskeiset vaikutukset maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti asiantuntija-arviona. MRL 9 §:n mukaisesti kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Kaavan arviointityössä tullaan paneutumaan MRA 1 §:n mukaisesti merkittäviin vaikutuksiin, joita tässä asemakaavahankkeessa alustavan tarkastelun perusteella ovat:

- vaikutukset maisemaan
- vaikutukset virkistysalueisiin ja yhteyksiin
- vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen
- vaikutukset yhdyskuntatalouteen
- vaikutukset liikenteeseen
- sosiaaliset vaikutukset

Vaikutusten arviointi perustuu laadittuihin ja tarvittaessa laadittaviin selvityksiin. Selvityksien pohjaksi tehdään mm. maastokäyntejä.

6 OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS

Asemakaavamuutosta koskeva tiedotus tapahtuu kunnan nettisivujen lisäksi paikallislehdessä sekä alueen maanomistajille ja naapureille lähetettävillä tiedotekirjeillä.

Kaava-asiakirjat (osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaluonnos, kaavaehdotus) ovat nähtävillä Petäjäveden kunnantalolla osoitteessa Suutarintie 4, 41900 Petäjävesi, sekä internetsivuilla osoitteessa <https://www.petajavesi.fi/>

Osallisia ovat ne, joiden asumiseen, työhön tai muihin oloihin valmisteilla oleva kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa:

- kaavan vaikutusalueen asukkaat
- yritykset ja elinkeinonharjoittajat
- virkistysalueiden käyttäjät
- kaavan vaikutusalueen maanomistajat ja haltijat sekä vesialueiden haltijat

Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- asukkaita edustavat yhteisöt kuten asukasyhdistykset sekä kylätoimikunnat
- tiettyä intressiä tai väestöryhmää edustavat yhteisöt kuten luonnonsuojeluyhdistykset
- elinkeinonharjoittajia ja yrityksiä edustavat yhteisöt
- erityistehtäviä hoitavat yhteisöt tai yritykset kuten energia- ja vesilaitokset

Edellä mainittuja ova mm:

- Elenia Verkko Oy

14.10.2025

Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Keski-Suomen ELY-keskus
- Keski-Suomen museo
- Keski-Suomen liitto
- Paloviranomaisena Keski-Suomen pelastuslaitos
- Terveysviranomaisena Jyväskylän seudun ympäristöterveys
- Petäjaveden kunnan hallintokunnat

Osallisten listaa täydennetään tarvittaessa.

6.1 Suunnitteluvaiheet ja alustava aikataulu

Kaavan vaiheista saa tietoa Petäjaveden kunnan kaavoituksen sivuilta:

<https://www.petajavesi.fi/asuminen/kaavoitus/vireillae-olevat-kaavat/ritoniementie>

Kaavaprosessi	Ajankohta
Vireilletulo	02-05/2021
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) nähtävillä	02-05/2021
Kaavaluonnoksen nähtävilläolo	10-11/2025
Kaavaehdotuksen nähtävilläolo	04-05/2026
Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu (tarvittaessa)	
Asemakaavan hyväksyminen	09/2026
Lainvoimainen kaava	11/2026

Edellä esitetty aikataulu on tavoitteellinen ja sitä tarkistetaan työn edetessä.

Kaavan vireilletulo

- Asemakaavahankkeen vireilletulosta kuulutetaan
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on **nähtävillä vähintään 14 päivän ajan**
- Osalliset ja muut kuntalaiset voivat jättää osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta mielipiteensä OAS:n nähtävilläoloajan kuluessa
- Kaavoittaja on osallisten ja kaavahankkeesta kiinnostuneiden tavattavissa sopimuksen mukaan

Kaavan valmisteluvaihe

- Asemakaavaluonnoksen nähtävillä asettamisesta kuulutetaan
- Valmisteluvaiheessa kaavaluonnosaineisto asetetaan nähtävillä **vähintään 30 päivän ajaksi**.
- Osalliset ja kuntalaiset voivat jättää kaavaluonnoksesta kirjallisen mielipiteensä kaavaluonnoksen nähtävilläoloajan kuluessa

14.10.2025

Kaavaehdotus

- Kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta kuulutetaan
- Kaavaehdotus on nähtävillä **vähintään 30 päivän ajan**
- Vieraspaikkakuntalaisia maanomistajia tiedotetaan kaavan nähtäville asettamisesta kirjeitse
- Osalliset ja kuntalaiset voivat jättää kaavaehdotuksesta kirjallisen muistutuksen kunnanhallitukselle kaavaehdotuksen nähtävilläoloajan kuluessa

Kaavan hyväksyminen

- Kunnanhallitus esittää kaavam muutoksen hyväksymistä kunnanvaltuustolle
- Kunnanvaltuuston hyväksymiskäsittely
- Mikäli kunnanvaltuusto hyväksyy kaavan, kaavan hyväksymisestä kuulutetaan
- Muutosta hyväksymispäätökseen voidaan hakea valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, jonka ratkaisusta on mahdollista valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Kaavan voimaantulo

- Valitusajan umpeuduttua tarkistetaan, onko kaavasta valitettu ja voidaanko voimaantulo kuuluttaa
- Kaavan voimaantulo kuulutetaan

7 VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Kaavaluonnoksesta sekä ehdotuksesta pyydetään osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyiltä viranomaisilta lausunto. Tiivistelmä lausunnoista, niihin annetut vastineet sekä niiden pohjalta kaava-asiakirjoihin tehdyt muutokset ja täydennykset esitetään kaavaselostuksen liiteasiakirjoissa.

Asemakaavamuutoksen vaikutuksia arvioidaan tarvittaessa yhteistyössä niiden viranomaisten kanssa, joiden toimialaa kysymykset koskevat.

8 PALAUTE OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Palautteen tästä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta voi osoittaa Petäjaveden kunnalle osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon aikana.

9 YHTEYSTIEDOT

Petäjaveden kunta
Suutarintie 4
41900 Petäjävesi

Aluearkkitehti Päivi Muhonen
p. 044 0375 984
paivi.muhonen@saarijarvi.fi

PETÄJÄVESI
62°15.5' N // 025°11' E